

Frivilligpolitik for Odense Bys Museer

1) Frivillige ved Odense Bys Museer

Odense Bys Museer er et selvejende, statsanerkendt museum, der beskæftiger ca. 150 medarbejdere inden for fagområderne Arkæologi, Historie, H.C. Andersen, Carl Nielsen og Mediehistorie samt varetager driften af otte udstillingssteder.

Til Odense Bys Museer er desuden tilknyttet et antal frivillige, der bidrager til museets arbejde med deres tid, viden og engagement. De frivillige medarbejders store indsats er vigtig for Odense Bys Museer. De bidrager med deres arbejdskraft, der sætter museet i stand til for eksempel at lave langt mere formidling og langt flere registreringer, end hvis de fastansatte medarbejdere skulle klare det selv. Men mange frivillige kommer også til museet med en anden faglighed og andre kompetencer end dem, der i forvejen er repræsenteret i medarbejderstaben. Pensionerede smede, fingernemme kniplersker og mennesker med erfaring fra mange timer bag metaldetektoren m.fl. tilfører museet flere ressourcer både i form af tid, faglighed og personligt engagement.

Formålet med denne frivilligpolitik er at formulere nogle generelle retningslinjer, der sætter ramme for samarbejdet med frivillige ved Odense Bys Museer nu og fremover. Med en nedskrevet politik på området sikrer vi en fælles forståelse omkring samarbejdet både hos Odense Bys Museer og de frivillige medarbejdere.

I tillæg til den generelle politik kan der for nogle arbejdsområder udarbejdes lokale politikker.

Hvad laver de frivillige?

De frivillige medarbejdere ved Odense Bys Museer udfører mange forskellige opgaver. En stor del arbejder med formidling af kulturhistorien, andre har rent praktiske opgaver, når arrangementer skal forberedes og gennemføres på museerne, og endnu andre medvirker til at skabe ny viden eller registrere kulturarven.

Frivillige ved Odense Bys Museer virker som gode ambassadører udadtil. De frivillige kan betragtes som en form for superbrugere, der kender mere til museets arbejdsområder og værdigrundlag end vore almindelige gæster. De kan derfor berette om museets virke, dets arrangementer og aktiviteter til andre.

De mange frivillige løfter opgaver, som Odense Bys Museer ikke selv har ressourcer eller kompetencer til. Frivilligt arbejde kan og skal aldrig erstatte fastansatte medarbejdere. De opgaver, som udføres af frivillige ved museet, er derfor altid at betragte som noget ekstra.

2) Frivilligformer

Ved Odense Bys Museer findes forskellige former for frivillige:

- 1) Foreningsfrivillige, der er organiserede i selvstændige foreninger eller interessegrupper, som så – via foreningen – samarbejder med Odense Bys Museer.
- 2) Faste frivillige, der som enkeltpersoner er knyttet til Odense Bys Museer igennem en længere periode.
- 3) Projektfrivillige, der som enkeltpersoner er knyttet til Odense Bys Museer i forbindelse med et særligt projekt eller særlige arbejdsopgaver.

Under første kategori hører eksempelvis detektorarkæologerne, der for størstedelens vedkommende er tilknyttet foreningen Harja. Under anden kategori hører eksempelvis de frivillige formidlere i Den Fynske Landsbys Levende Historie og i Børnenes Baggård i Møntergården. Projektfrivillige finder vi bl.a. på Fyrtøjet i forbindelse med opbygning af nye scenografier eller i forbindelse med arkæologiske udgravninger.

Alle tre former for frivillighed vil også fremover være at finde i Odense Bys Museer.

Kontakten mellem Odense Bys Museer og de frivillige kan skabes på flere måder. Kommende frivillige kan selv opsøge museet med henblik på at blive frivillig medarbejder, men museet kan også opsøge frivillige medarbejdere via foreninger eller interessegrupper, ligesom museet i nogle tilfælde vil annoncere efter nye frivillige.

3) Krav og forventninger til frivillige ved Odense Bys Museer

Frivillige medarbejdere forventes at leve op til en række krav, når de indgår i et samarbejde med museet. For alle frivillige ved Odense Bys Museer gælder:

- *Kendskab til Odense Bys Museer*: Den frivillige er en del af Odense Bys Museer, og det forventes derfor, at vedkommende tilegner sig et grundlæggende kendskab til museets organisation, virke og værdigrundlag.
- *Overholde aftaler*: Den frivillige skal overholde indgåede aftaler om eksempelvis mødetid, deltagelse i arrangementer mv. og melde afbud, hvis han/hun bliver forhindret af sygdom el. lign.
- *Tavshedspligt*: Oplysninger, der kommer til den frivilliges kendskab gennem arbejdet, kan være omfattet af tavshedspligt. Tavshedspligten fortsætter efter samarbejdets ophør.
- *God tone*: Den frivillige er repræsentant for Odense Bys Museer og skal bidrage til at holde en god tone over for kolleger, samarbejdspartnere og museumsgæster.
- *Sikkerhed*: Frivillige medarbejdere skal deltage i brand-/førstehjælpskursus, hvor det er relevant, og desuden følge de regler og instrukser for sikkerhed, der er på de enkelte arbejdssteder.
- *Børneattest*: Odense Bys Museer indhenter børneattest på alle frivillige uden foreningstilknytning, som skal arbejde med børn. Læs mere om børneattester på Politiets website:
<https://www.politi.dk/da/borgerservice/straffeattest/boerneattest/>
- *Krav*: Der kan være specifikke krav for de enkelte arbejdsområder. Krav og forventninger videreformidles til de frivillige medarbejdere gennem samarbejdsaftaler og retningslinjer for de enkelte opgaver. Den frivillige skal efterleve de udleverede retningslinjer.

4) Hvad tilbyder Odense Bys Museer de frivillige?

Odense Bys Museer værdsætter og anerkender vigtigheden af det arbejde, som de mange frivillige medarbejdere udfører for museet. Det er vigtigt, både for den frivillige og for Odense Bys Museer, at de frivillige føler sig godt klædt på til den opgave, de skal varetage, og at de føler sig som en del af museet.

Den frivillige kan forvente at få en grundlæggende oplæring og instruktion samt at modtage nogle goder. Frivillige medarbejdere ved Odense Bys Museer får:

- En af museets faste medarbejdere som *kontaktperson*.
- *Introduktion* til Odense Bys Museers organisation, virke og værdigrundlag
- *Instrukser og oplæring* inden for sit område, samt mulighed for faglig inspiration og input.
- Mulighed for at være del af et *fællesskab* med andre, der har samme interesser for det område, der arbejdes indenfor.
- Museets faste frivillige tilbydes desuden enten et *medarbejderID*-kort eller gratis *medlemskab* af Odense Bys Museers Museumsklub, der giver gratis adgang på museerne, museets årbog samt mulighed for deltagelse i særlige klubarrangementer.

5) Samarbejdsaftaler

Ved indgåelse af aftale om frivilligt arbejde for en ikke-forenings-frivillig ved Odense Bys Museer udarbejdes en samarbejdsaftale, som både den frivillige og en repræsentant for Odense Bys Museer underskriver.

I samarbejdsaftalen beskrives den frivilliges arbejde, forpligtelser og goder i forbindelse med samarbejdet med Odense Bys Museer samt retningslinjer for samarbejdets ophør.

Samarbejdsaftalen består af en generel del, der er fælles for alle frivillige medarbejdere ved Odense Bys Museer, og en lokal del, der afhænger af, hvilken afdeling/hvilket museum, den frivillige tilknyttes.

6) Frivillighed ved Odense Bys Museer i fremtiden

Primo 2019 ligger antallet af frivillige medarbejdere ved Odense Bys Museer på knap 200 (se bilag). Dette antal forventes at stige i de kommende år, da der kontinuerligt arbejdes med udvikling af nye områder, hvor frivillige kan gøre en forskel gennem kulturhistorisk og formidlende arbejde.

Odense Bys Museer vil bruge nærværende dokument som grundlag for en videre diskussion af omfanget af det frivillige arbejde ved museet og en undersøgelse af, hvilke andre områder, der i fremtiden kan huse frivilligt arbejde.

Udviklingen af frivillighedsområdet ved Odense Bys Museer ligger i tråd det store fokus på frivillighed i civilsamfundet, der generelt er i samfundet i dag. Medarbejdere ved Odense Bys Museer deltager i relevante netværk vedrørende frivillighed på museer, ligesom vi også deltager i seminarer med videre, der har fokus på frivillighed.

Vi har under udarbejdelsen af denne politik været i kontakt med Center for Civilsamfund, ligesom også Odense Kommunes samarbejdsaftale med frivillige har ligget til grund for den aftale, Odense Bys Museer fremover vil bruge.

Denne politik er udarbejdet af:

Mogens Bo Henriksen, Benedikte Jeppesen, Lise Kapper, Lise Gerda Knudsen, Anders Myrtue, Rikke Jahn Svinding og Ida-Marie Vorre, marts 2016.

Opdateret marts 2019

Bilag: Frivilligaktiviteter ved Odense Bys Museer primo 2019

Aktivitet	Afdeling/Museum	Aktivitetens indhold	Kontaktperson i OBM	Antal frivillige (ca.)
Levende Historie	Den Fynske Landsby	Formidling, aktiviteter i museets åbningstid	Benedikte Jeppesen	90
Amatørarkæologi	Arkæologi	Detektorafsøgning, hjælp ved udgravninger, rekognoscering, besigtigelse	Mogens Bo Henriksen	50
Arrangementer i Carl Niensens Barndomshjem	Carl Niensens Barndomshjem	Praktisk hjælp ved arrangementer	Ida-Marie Vorre	Ca. 15
Bidrager med delelementer til nye scenografier	Fyrtøjet	Delelementer til scenografier	Rikke Jahn Svinding	pt. ingen
Dieselgruppen	Thriges Kraftcentral /Historie	Formidling, aktiviteter i museets åbningstid	Anders Myrtue	20
Registrering mv.	Historie	Registrering, scanning mv.	Anders Myrtue	9
Frivillige i Børnenes Baggård	Møntergården/ Børnenes Baggård	Formidling, aktiviteter i museets åbningstid	Maria Kastrupsen/Dyveke Skov Larsen	10